

چکیده عناصر مقاله	
عنوان مقاله	ادراک فساد و احساس عدالت اجتماعی
مفاهیم کلیدی	پیوندهای محله‌ای، ادراک فساد، اختلاس، ارتشا، خویشاوندسالاری و احساس عدالت اجتماعی.
چکیده	هدف این مطالعه بررسی ارتباط بین ادراک فساد و احساس عدالت اجتماعی است. پژوهش حاضر مطالعه ای مقطعی و از نوع پیمایش است. جامعه آماری این پژوهش کلیه ساکنان ۱۸ تا ۶۵ ساله شهر تهران بودند و با روش نمونه گیری تصادفی طبقاتی ۴۰۰ نفر از ساکنان مناطق سه پهنه توسعه ای (پایین، متوسط و بالا) شهر تهران انتخاب شدند. ابزار انجام تحقیق شامل بازبینی (چک لیست) ادراک فساد در سازمان ها، پرسش نامه احساس عدالت اجتماعی و پرسش نامه ادراک روند فساد بود که پایایی آنها از طریق آلفای کرونباخ و روایی آنها از طریق تحلیل عاملی تعیین شد. ۸۹/۲ درصد از مشارکت کنندگان معتقد بودند که فساد در طی ده سال گذشته در ایران افزایش یافته است. بیشترین ادراک فساد در سازمان های تحت بررسی مربوط به «شهرداری ها»، و کمترین آن نیز مربوط به «خیریه ها» بود. بین ادراک فساد با احساس عدالت اجتماعی رابطه منفی و معنی داری وجود داشت و در نهادهایی که فعالیت های اقتصادی بیشتر است، ادراک فساد نیز بیشتر بود. تحلیل رگرسیون بین ادراک فساد در سازمان ها و احساس عدالت اجتماعی نیز نشان داد که ادراک فساد در دستگاه هایی که انتظار مردم برای مشاهده رفتار عادلانه در آنها بیشتر است، تأثیر بیشتری بر احساس عدالت شهروندان دارد. در مجموع، می توان گفت ادراک فساد در نهادهای مختلف زیاد است و انجام اقدامات عملی جهت کاهش آن ضروری به نظر می رسد.
هدف / اهداف تحقیق	هدف این مطالعه بررسی ادراک فساد در نهادها و دستگاه‌های اداری مختلف و ارتباط آن با احساس عدالت اجتماعی در بین ساکنان شهر تهران است.
پرسش های تحقیق	سطح ادراک فساد در بین شهروندان شهر تهران چگونه است؟ ادراک فساد در کدام یک از سازمان‌ها و نهادهای اداری بیشتر و در کدام یک کمتر است؟ ادراک فساد در کدام یک از سازمان‌ها تأثیر بیشتری بر احساس عدالت شهروندان دارد؟
فرضیه / فرضیه‌های تحقیق	احساس عدالت اجتماعی و ادراک فساد در بین زنان و مردان متفاوت است. احساس عدالت اجتماعی و ادراک فساد در بین افراد با وضعیت اشتغال مختلف متفاوت است. احساس عدالت اجتماعی با ادراک فساد در سازمان‌ها و ادراک روند فساد رابطه معنی‌داری دارد. احساس عدالت اجتماعی پیش‌بینی‌کننده ادراک فساد در سازمان‌های مختلف است.
مبنای نظری تحقیق	در پژوهش حاضر برای تبیین ارتباط فساد اداری و احساس عدالت اجتماعی از نظریه پارسونز بهره گرفته شد. از نظر پارسونز وجود تعادل در خرده نظام های چهارگانه عامل بقا و پایداری نظام اجتماعی است که هر یک از آنها کارکردی مخصوص به خود دارند. در این میان، خرده نظام اجتماعی در بردارنده نهادها و سازمان های اجتماعی مختلفی است که کارکردشان تولید عدالت و مشروعیت اجتماعی است (ریترز، ۱۹۸۱) و در صورتی که کارکرد نظام اجتماعی در جهت برقراری عدالت اجتماعی دچار اختلال شود (برای مثال فقدان تعادل در دستگاه قضایی جامعه)، زمینه برای ظهور آسیب‌های اجتماعی فراهم خواهد شد. فساد اداری نیز یکی از انواع آسیب‌های اجتماعی است که در اثر مشاهده فقدان عدالت اجتماعی در نظام اجتماعی مجال ظهور خواهد یافت.
روش تحقیق	تحقیق حاضر از انواع مطالعات مقطعی (توصیفی-تحلیلی) و از نوع پیمایش است که برای آزمون فرضیه ها از همبستگی استفاده شد.
جامعه آماری	جمعیت یا جامعه آماری این پژوهش شامل بزرگسالان (افراد ۱۸ تا ۶۵ ساله) ساکن شهر تهران است. با توجه به اینکه جمعیت کل مناطق ۲۲ گانه شهر تهران ۸۱۵۴۰۵۱ نفر است و حدود ۷۰ درصد از کل جمعیت شهر تهران بین ۱۸ تا ۶۵ سال دارند، حجم جامعه آماری تحقیق ۵۷۰۷۸۳۶ نفر برآورد می شود.
نمونه آماری	حجم نمونه برابر ۳۸۴ نفر برآورد و برای اطمینان بیشتر ۴۰۰ نفر در نظر گرفته شد. تعداد نمونه ها در هر پهنه توسعه ای پایین، متوسط و بالا به تناسب جمعیت کل آن پهنه است.
سال انجام تحقیق	۱۳۹۴
نتایج تحقیق	۹۶/۷ درصد از پاسخگویان معتقد بودند «فساد اداری» در شمار مهمترین مشکلات اجتماعی ایران است. فقط ۶/۹ درصد از پاسخگویان معتقد بودند هنگامی که با نهادها و سازمان های اداری کاری داشته اند، هیچ وقت لازم نبوده که با افراد صاحب نفوذ تماس یا ارتباط شخصی برقرار کنند تا کارهایشان راه بیفتد.

چکیده عناصر مقاله

<p>نتیجه آزمون فرضیه اول؛ فقط «ادراک فساد در سازمان ها» در بین زنان بیشتر از مردان است. ولی از حیث «احساس عدالت اجتماعی» و نیز «ادراک روند فساد» تفاوت معناداری بین دو جنس دیده نمی شود.</p> <p>فرضیه دوم؛ میانگین «احساس عدالت اجتماعی»، «ادراک فساد در سازمان ها» و «ادراک روند فساد» برحسب گروه های شغلی مختلف از تفاوت آماری معناداری برخوردار نیست.</p> <p>فرضیه سوم؛ بین «ادراک فساد در سازمان ها» و «ادراک روند فساد و ابعاد آن» با «احساس عدالت رویه ای و توزیعی» رابطه منفی و معنی داری وجود دارد. به عبارت دیگر، هرچه «ادراک روند فساد» و «ادراک فساد در سازمان ها» بیشتر می شود، «احساس عدالت اجتماعی» کمتر می شود و برعکس.</p> <p>فرضیه چهارم؛ ضریب همبستگی چندگانه در مدل تحت بررسی برابر با ۰/۶۳۱ و ضریب تعیین برابر با ۰/۳۹۸ بود. یعنی ۳۹/۸ درصد از «احساس عدالت اجتماعی» شهروندان را با «ادراک آنها از فساد» در ۷ دستگاه (از بین ۲۲ دستگاه) می توان تبیین کرد (۰/۰۰۱ < P). مقادیر ضرایب بتا نشان داد که «ادراک فساد» در احزاب و سازمان های سیاسی بیشترین تأثیر را در «احساس عدالت اجتماعی» شهروندان دارد و پس از آن، به ترتیب «ادراک فساد» در دادسراها و دادگاه ها، درمانگاه ها، بیمارستان ها، آزمایشگاه ها و دیگر مراکز سلامت (دولتی)، خیریه ها، شرکت ها و مؤسسات بخش خصوصی، اعضای شورای محله و شهر و دلالان و واسطه های سازمان ها و اشخاص صاحب مقام بر «احساس عدالت» شهروندان تأثیر می گذارد.</p>	
<p>پیشنهاد می شود، در پژوهش های آتی، دیگر نهادها و دستگاه ها نیز در کانون توجه قرار گیرند و میزان فساد واقعی شامل رشوه خواری، اختلاس و خویشتاوندسالاری به تفکیک نهادها و سازمان های مختلف سنجیده شود تا برنامه ها و سیاست های مبارزه با فساد بر این اساس تنظیم شود.</p>	پیشنهاد پژوهشی
<p>جهت کاهش «ادراک فساد» در جامعه، بایست در سازمان ها و دستگاه هایی که بیشترین ادراک فساد درباره آنها گزارش شده است، برنامه ها و سیاستگذاری های لازم صورت گیرد و به صورت منظم و ادواری، روند کاهشی یا افزایشی آن اندازه گیری شود تا تدابیر لازم در این خصوص اندیشیده شود و به این منظور، اجرای برنامه هایی در جهت ایجاد تعادل اقتصادی در نهادها و دستگاه های اداری، استقلال نسبی بخش اقتصادی از نهاد سیاسی، شفاف سازی جریان اطلاعات اقتصادی، مالی و اداری و تقویت سازوکارهای نظارتی شفاف، کارآمد و سالم در نهادها و دستگاه های اداری پیشنهاد می شود.</p>	پیشنهاد اجرایی
<p>مهدی محمدی، کارشناس ارشد رفاه اجتماعی، mehdimohamadi1989@gmail.com حسن رفیعی، دکترای روانپزشک، دانشیار گروه رفاه اجتماعی دانشگاه علوم بهزیستی و توانبخشی، hassan441015@gmail.com میرطاهر موسوی، دکترای جامعه شناسی، هیئت علمی بازنشسته دانشگاه علوم بهزیستی و توانبخشی، tr_mousavi@yahoo.com سمانه حسین زاده، دکترای آمار زیستی، استادیار گروه آمار زیستی و اپیدمیولوژی دانشگاه علوم بهزیستی و توانبخشی، hosseinzadeh1391@yahoo.com</p>	نویسنده / نویسندگان
-	مترجم / مترجمان
۱۳۹۵	سال انتشار
دوره هفتم، شماره ۱	شماره فصلنامه
http://jspi.khu.ac.ir/	عنوان فصلنامه
دانشگاه خوارزمی	ناشر فصلنامه
جامعه شناسی	حوزه تخصصی
https://jspi.khu.ac.ir/article-1-2555-fa.pdf	آدرس اینترنتی مقاله